

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΑΣ

- (Α) Μετά την επίκληση στη Μούσα, ο ποιητής, μπαίνοντας κατευθείαν στο θέμα, εκθέτει με γοργό ρυθμό τη σύγκρουση Αχιλλέα – Αγαμέμνονα. Αφορμή υπήρξε ο θυμός του Απόλλωνα, επειδή ο Αγαμέμνονας αρνήθηκε να δώσει πίσω στο Χρύση, τον ιερέα του θεού, την κόρη του, την οποία του είχαν προσφέρει οι Αχαιοί από τα λάφυρα του εχθρού. Όταν ο Αγαμέμνονας, μετά το σταλμένο από το θεό λοιμό, που θέρισε το στρατόπεδο των Αχαιών, και τη ρήση του μάντη Κάλχαντα, υποχρεώνεται να δώσει τη Χρυσηίδα, απαιτεί και παίρνει για αντάλλαγμα το δώρο του Αχιλλέα, τη Βρισηίδα. Θιγμένος ο Αχιλλέας ορκίζεται πως δε θα πολεμήσει πια και αποσύρεται με τους άνδρες του, ενώ παράλληλα στέλνει την αθάνατη μητέρα του, Θέτιδα, στο Δία, από τον οποίο και παίρνει την υπόσχεση να βοηθήσει τους Τρώες, ώστε να τιμηθεί ο γιος της.
- (Β) Με την παραπλανητική προτροπή του Δία, ο οποίος έστειλε απατηλό όνειρο στον Αγαμέμνονα και του παράγγειλε να επιτεθεί, ο ελληνικός στρατός παρατάσσεται εναντίον των Τρώων. Ο ποιητής βρίσκει την ευκαιρία να δώσει πλήρη κατάλογο των πλοίων, των πόλεων και των αρχηγών των Ελλήνων αλλά και των Τρώων και των συμμάχων τους.
- (Γ) Ακολουθεί η μονομαχία Μενελάου – Πάρη, η οποία γίνεται με όρκους και με τον όρο όποιος νικήσει να πάρει την Ελένη και τους θησαυρούς της Σπάρτης. Το αποτέλεσμα της μονομαχίας είναι αμφίβολο –η Αφροδίτη αρπάζει τον Πάρη και τον φέρνει στην αγκαλιά της Ελένης– και, ενώ ο Μενέλαος ψάχνει τον αντίπαλό του, ο Αγαμέμνονας διακηρύσσει τη νίκη του αδελφού του και απαιτεί την Ελένη με τους θησαυρούς, καθώς και τον τερματισμό του πολέμου.
- (Δ) Η ανακωχή παραβιάζεται από τους Τρώες –παρεμβαίνει η Αθηνά σταλμένη από το Δία– και οι συγκρούσεις εντείνονται.
- (Ε) Στην εξέλιξη της μάχης διακρίνεται ο Διομήδης, *άριστος* των Αχαιών, ο οποίος μάλιστα πληγώνει δύο θεούς, τον Άρη και την Αφροδίτη, που βοηθούσαν τους Τρώες.
- (Ζ) Η δυσάρεστη για τους Τρώες τροπή της μάχης αναγκάζει τον Έκτορα να γυρίσει στην Τροία και να ζητήσει από τη μητέρα του Εκάβη να κάνει δέηση στην Αθηνά. Στις Σκαιές Πύλες του κάστρου συναντά τη γυναίκα του με το γιο του.
- (Η) Ο Έκτορας επιστρέφει στη μάχη και μονομαχεί με τον Αίαντα, χωρίς αποτέλεσμα. Οι αντίπαλοι αποφασίζουν ανακωχή για την επόμενη μέρα, για να κάψουν τους νεκρούς, και οι Αχαιοί κτίζουν προστατευτικό κάστρο και το περιβάλλουν με τάφρο.
- (Θ) Ο Δίας απαγορεύει στους θεούς να πάρουν μέρος στη μάχη που αρχίζει το πρωί. Η ζυγαριά με τις μοίρες του θανάτου γέρνει προς τους Αχαιούς, ενώ οι Τρώες ξεθαρεύουν και στρατοπεδεύουν στο ύπαιθρο.
- (Ι) Τριμελής πρεσβεία (Οδυσσέας, Αίαντας και Φοίνικας) έρχεται στον Αχιλλέα με πολλά δώρα, με την παράκληση να γυρίσει στη μάχη. Εκείνος όμως χολωμένος αρνείται κατηγορηματικά.
- (Κ) Την ίδια νύχτα, ο Οδυσσέας με το Διομήδη κατασκοπεύουν το στρατόπεδο των Τρώων και, από την άλλη πλευρά, ο Τρωαδίτης Δόλωνας κάνει απόπειρα κατασκοπείας, αλλά τελικά σκοτώνεται από τους δύο Έλληνες παρά την αντίθετη υπόσχεσή τους.
- (Λ) Αρχίζει η τρίτη μέρα της μάχης. Στην αρχή αριστεύει ο Αγαμέμνονας, γρήγορα όμως πληγώνεται, όπως και ο Διομήδης, ενώ ο Αίαντας υποχωρεί.
- (Μ, Ν, Ξ, Ο) Οι Τρώες διασπών το τείχος των Αχαιών. Με την επέμβαση του Ποσειδώνα και το δόλο της Ήρας, που αποκοίμισε ερωτικά το Δία, οι Αχαιοί διώχνουν τους εχθρούς. Όμως, ο Δίας ξυπνάει και οι Τρώες, με τη βοήθεια του Απόλλωνα, γκρεμίζουν το τείχος και απειλούν να κάψουν τα ελληνικά καράβια. Η σκληρή μάχη μαίνεται.
- (Π) Μπροστά στον άμεσο κίνδυνο, ο Αχιλλέας δέχεται να στείλει στη μάχη τους Μυρμιδόνες του με αρχηγό τον επιστήθιο φίλο του Πάτροκλο, στον οποίο μάλιστα έδωσε την πανοπλία του. Ο Πάτροκλος αποκρούει τους Τρώες και σκορπίζει το θάνατο. Όμως, ύστερα από μια θριαμβευτική αριστεία [(=ηρωικά κατορθώματα), < άριστος], θα σκοτωθεί και ο ίδιος από τον Έκτορα.
- (Ρ) Γύρω από το πτώμα του Πάτροκλου ανάβει άγρια μάχη, στην οποία διακρίνεται ο Μενέλαος. Ο Έκτορας παίρνει και φοράει επιδεικτικά τα λαφυραγωγημένα όπλα του Πάτροκλου που είναι του Αχιλλέα. Ο Μενέλαος και οι δύο Αίαντες κατορθώνουν να

Αρχαία από μετάφραση Β' τάξης (Ιλιάδα)

Κατερίνα Χαλέπη – ΠΕ02

διασώσουν το νεκρό από την ορμή του Έκτορα.

- (Σ) Το ξέσπασμα του Αχιλλέα, όταν μαθαίνει το θλιβερό μήνυμα, είναι σπαρακτικό. Θρηνώντας δηλώνει στη μητέρα του Θέτιδα, που ήρθε να τον παρηγορήσει, την απόφασή του να σκοτώσει τον Έκτορα, και ας σκοτωθεί και ο ίδιος. Από τις δυνατές φωνές του Αχιλλέα υποχωρούν οι Τρώες, ενώ μέσα στη νύχτα ο Ήφαιστος κατασκευάζει, κατόπιν ικεσίας της Θέτιδας, καινούρια πανοπλία για τον Αχιλλέα. Η περιγραφή της ασπίδας του είναι αριστοτεχνική.
- (Τ, Υ, Φ) Ο Αχιλλέας, αφού συμφιλιώνεται με τον Αγαμέμνονα, ρίχνεται στον αγώνα. Ακολουθεί η αριστεία του Αχιλλέα, η μεγαλύτερη της *Ιλιάδας*, και η ανελέητη σφαγή των Τρώων στον ποταμό Σκάμανδρο. Οι θεοί παίρνουν μέρος στη μάχη, την τελευταία και αγριότερη του έπους.
- (Χ) Όσοι γλίτωσαν από τη μανία του ήρωα κλείστηκαν στην Τροία και έμεινε μόνο ο Έκτορας, ο οποίος, παρά τις ικεσίες των δικών του, μονομαχεί με τον Αχιλλέα και σκοτώνεται. Ο Αχιλλέας, άμετρος στην εκδίκησή του, τον σέρνει δεμένο από τα πόδια στο άρμα του. Γοερός θρήνος ξεσπάει στην Τροία.
- (Ψ) Την επόμενη μέρα γίνεται η ταφή του Πάτροκλου και οργανώνονται αγώνες με βαρύτιμα έπαθλα προς τιμήν του.
- (Ω) Δώδεκα μέρες μετά το θάνατο του Έκτορα, ο βασιλιάς της Τροίας Πρίαμος, οδηγημένος από τον Ερμή, έρχεται ικέτης στον Αχιλλέα, ο οποίος τον ευσπλαχνίζεται, του παραδίδει το σώμα του Έκτορα και δέχεται να μη γίνει πόλεμος για έντεκα μέρες, όσες χρειάζονται για την ταφή. Σκηνή πένθους και σύντομης περιγραφής της ταφής του Έκτορα επισφραγίζουν την *Ιλιάδα*.

ΤΙΤΛΟΙ ΡΑΨΩΔΙΩΝ ΙΛΙΑΔΑΣ

- A** Λοιμός – Μήνις (αριθμός στίχων 601).
- B** Όνειρος, Διάπειρα (απόπειρα, δοκιμή), Βοιώτεια ή Κατάλογος νεῶν (877).
- Γ** Όρκοι, Τειχοσκοπία, Αλεξάνδρου - Μενελάου μονομαχία (461).
- Δ** Όρκίων σύγχυσις, Αγαμέμνονος επίπώλησις (=επιθεώρηση) (544).
- E** Διομήδους άριστεία (909).
- Z** Έκτορος και Άνδρομάχης όμιλία (529).
- H** Έκτορος και Αϊάντος μονομαχία. Νεκρῶν αναίρεσις (=ταφή) - Τειχοδομία (482).
- Θ** Κόλος (=κολοβή, σύντομη) μάχη (565).
- I** Πρεσβεία πρὸς Αχιλλέα. Λιταί (=ικεσίες) (713).
- K** Δολώνεια (579).
- Λ** Αγαμέμνονος άριστεία (848).
- M** Τειχομαχία (471).
- N** Μάχη επί ταῖς ναυσὶν (837).
- Ξ** Διὸς άπάτη (522).
- O** Παλίωξις (=στροφή προς τα πίσω και καταδίωξη) παρὰ τῶν νεῶν (=πλοίων) (746).
- Π** Πατρόκλεια (867).
- P** Μενελάου αριστεία (761).
- Σ** Όπλοποία (617).

Αρχαία από μετάφραση Β' τάξης (Ιλιάδα)
Κατερίνα Χαλέπη – ΠΕ02

Τ *Μήνιδος απόρρησις* (=αποκήρυξη,
άρνηση της οργής) (424).

Υ *Θεομαχία* (503).

Φ *Μάχη παραποτόμιος* (611).

Χ *Έκτορος ἀναίρεσις* (515).

Ψ *Άθλα ἐπί Πατρόκλω* (897).

Ω *Έκτορος λύτρα* (=χρήματα για
εξαγορά) (804).

Πηγές:

Σχολικό βιβλίο

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας